

Nem tárt karokkal...

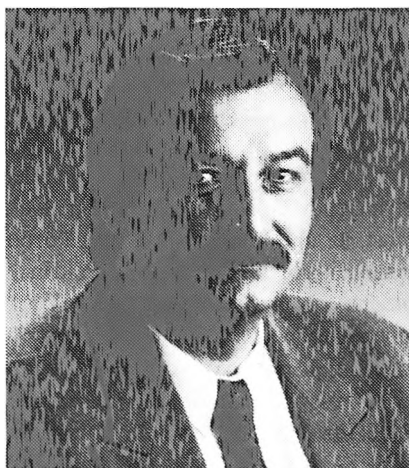
A magyar mezőgazdaság és az Európai Unió

– *Államtitkár úr! Milyen követelményeknek kell megfelelnie a mezőgazdaságnak ahhoz, hogy az ország az Európai Unió tagjává válhasson?*

– A magyar mezőgazdaságot érintő elvárás nem választható el az ország egészével szemben támasztott kritériumoktól. Általános feltétele lesz Magyarország csatlakozási kérelmének tárgyalásakor, hogy az 1996-os EU kormányfői értekezlet határozatait minden tagország ratifikálja – ami nagyjából egy-másfél évet jelent. Tehát a mezőgazdasági csatlakozást is meghatározó tagságunkról folyó konkrét előkészítő tárgyalások 1997 közepe-vege előtt nem kezdődhetnek meg.

A mezőgazdasági csatlakozás követelményei két fázisra oszthatóak: az első szakaszban eleget kell tennünk az EU egységes belső piaca áruforgalmazási követelményeinek. Ez tágan értelmezve a mainál fejlettebb piaci viszonyokat, piacszervezeteket és ezek zavartalan működőképességét igényli és jelenti. Meg kell felelnünk az Unió kereskedelmének állategészségügyi, növényegészségügyi, valamint élelmiszerminőség- és minőségstanúsítási elvárásainak.

Ezzel párhuzamosan lényegesen magasabb szintre kell emelni az információs rendszer, elsősorban az adatok begyűjtése, feldolgozása és dokumentálása tekintetében. E vonatkozásban különösen nagyszabású fejlesztésekre van szükség a mezőgazdasági érdekvédelmi szervezeteknél, a terméktanácsoknál, de a szakigazgatási szervek-nél és azok felügyeleti területén is.

Nem tudjuk pontosan, hogy az EU közös mezőgazdasági politikája a most folyó reformok következtében hogyan fog működni akkor, amikor Magyarország belépése aktuálissá válik, de hazánkknak úgy kell felkészülnie, hogy az akkori időpontban szükséges EU-követelményeknek is képesek legyünk megfelelni, akár az egyes növényi kultúrák területcsökkentési követelményeinek megfelelően, akár az állattenyésztési és állatvédelmi mutatók tekintetében.

A csatlakozási folyamat második szakaszában várható az agrárpolitikával szembeni EU-elvárások kötelező teljesítése, mint az állami támogatások

különböző formáinak harmonizálása, a versenyszabályok alkalmazása, a fejlesztési célok EU-ba illeszkedő támogatása. Ezek a feladatok akkor lesznek teljesíthetőek, ha – többek között – a következő években kiszámíthatóvá tesszük az EU mezőgazdasági politikája átvételének előnyeit és hátrányait.

– *A kormány stabilizációs programcsomagjának egyik fontos eleme az ország jövedelemtermelő képességének javítása. Mit lehet tenni az agrárszférában?*

– Nyilvánvaló, hogy az EU-nak nem célja igen alacsony fejlettségű országok befogadása, ezért elvárja, hogy a közeljövőben a magyar mezőgazdaság is – jórészt önerőből (hiszen ehhez az EU-támogatás egyelőre szerény) – fokozza jövedelemtermelő képességét. Úgy látjuk, hogy ehhez a leggyorsabb út az exportpiacainkon elérhető, korlátozásmentes, tisztességes árbevétel, a megfelelő áron történő piaci hozzájárulás. Több jel mutat azonban arra, hogy az EU mezőgazdasági árrendszeréhez nem lesz könnyű hozzájutni. Ezt jelzik azok a tanulmányok, amelyek térségünk országai számára külön mezőgazdasági árszintet (lényegesen alacsonyabbat) kívánnak biztosítani, hogy az EU árszintjéhez ké-

Kis Zoltán, a Földművelésügyi Minisztérium államtitkára nyilatkozott lapunknak a magyar mezőgazdaság európai integrálásáról, a torz termelési szerkezetéről és arról, van-e keresnivalójuk a magyar áruknak a világ leggazdagabb mini-államaiban.

pest lefölözést garantálhassanak az EU-államok termelőinek.

Nem szabad elfelejtenünk, hogy az Unió tagállamainak legalább annyi érdekük fűződik ahhoz, hogy Magyarországon mezőgazdasági és élelmiszeripari termékeknek is piacot nyernének, mint amilyen érdekük a magyar csatlakozási igény támogatása.

Ezért haladnak lassan azok az EU-magyar kereskedelempolitikai tárgyalások, amelyek a mezőgazdasági és élelmiszeripari cikkek kölcsönös kvótáinak, vámtarifáinak elfogadását, illetve általában a korlátok mérséklését tűzték ki célul. Tény, hogy ha termékeink számára exportpiacokat akarunk megszerezni, akkor a jövőben fokozatosan csökkentenünk kell vámjainkat az EU-cikkek előtt is, ami versenyképességünk nagy mértékű emelését igényli.

– *Ismeretes, hogy az EU-államokban magas a mezőgazdaság állami támogatása. Ezen a téren is alkalmazkodunk-e?*

– Az EU igen erős gazdaságára támaszkodva képes kiemelten támogatni mezőgazdaságát. Mégis, az Unió az elkövetkezendő öt évben mind a támogatottsági szintet, mind pedig a vámvédelmet mintegy huszonöt-harminc százalékkal csökkenteni fogja.

A magyar agrárszféra még nem alakult át, s a gazdaság általános tőkehiánnyal küzd. Alapvető érdekünk a külföldi tőke bátorítása, a befektetések elősegítése a privatizációban és a különböző fejlesztésekben. A szakemberek dolgoznak egy agrárexport-öszönző csomagon, amely bővülő mezőgazdasági termelést és eredményesebb kivittelt teremthet a közeli hónapokban.

Tehát az EU belső támogatásai összességükben lényegesen átalakulnak és csökkennek, míg a magyar támogatások némileg emelkedni fognak.

– *Mikorra igazodik a magyar élelmiszeripar a nyugati szabványokhoz? Mit tesz a kormány a fogyasztóvédelemért?*

– Az EU-államokban kötelező előírásokat folyamatosan vesszük át és jelentetjük meg a Magyar Élelmiszerkönyv lapjain. Hatályba léptetésük még a csatlakozás előtt megtörténik.

A magyar élelmiszerekre vonatkozó átfogó szabályozást a már két éve elkészített új élelmiszer-törvénytervezet tartalmazza, amely átveszi az EU szabályozási filozófiáját, a fogyasztói tájékoztatás, ellenőrzés céljait. Ez a törvénytervezet – más szakmai törvényekkel együtt – várhatóan még 1995-ben az Országgyűlés elé kerül. Az új törvénytervezet végrehajtási rendeltének tervezete is elkészült, amely teljes egészében tartalmazza az EU legfontosabb rendelkezéseit – a termékek jelöléséről, a hatósági rendelkezésekről, a csomagolásról, a reklámról.

– *A szövetkezet-ellenes politika nem okozott-e helyrehozhatatlan károkat a termelésben?*

– Sajnos, az agrárgazdaság túlpolitikáltsága valóban komoly károkat okozott. A szövetkezet-ellenes politika olyan rendszereket is tönkretett, amelyek most, az új termelési viszonyok között lennének a leghatékonyabbak. Példának okáért: olyan állattelepek ürültek ki, amelyeket most a reorganizációs pályázat keretében próbálunk újrahasznosítani. A rossz szerkezet-átalakító politika következtében az állatállomány az elmúlt négy évben negyven százalékkal csökkent s a feldolgozóipar súlyos árualap-hiánnyal küzd. Az új agrár-kormányzat igyekszik összhangot teremteni a termelői rendszer és a feldolgozóipar között, valamint az átalakult, sikeres szövetkezetek termelési struktúráját stabilizálni, hogy azok megőrizhessék exportképességüket.

– *Az ország mely területein sikeresebbek a szövetkezetek?*

– Elsősorban a Dunántúlon, de például a választókeretemben, Jász-Nagykun-Szolnok megyében is sikeres a szövetkezet, sőt a megye szövetkezeteinek több mint nyolcvan százalékában zárták nyereséggel a tavalyi évet. (Kis Zoltán 1990 óta Jászberény és vidéke országgyűlési képviselője. A szerk. megj.)

– *A kormány láthatóan erőfeszítéseket tesz a keleti piacok visszaszerzéséért. Milyen mértékű és típusú állami garanciavállalás képzelhető el ezen a területen?*

– A magyar állam – ami az agrárgazdaságot illeti – jelenleg is vállal garanciákat, mind a termelés, mind a kereskedelem finanszírozását illetően. A kabinet valóban intenzív gazdaságdiplomáciai tevékenységbe kezdett, ennek eredményeit igazolja több dokumentum is. Kétségtelen, hogy a kelet-európai piacok fizetőképessége, vásárlóereje rendkívüli mértékben csökkent a nyolcvanas évekéhez képest. Mégis úgy látjuk, hogy növelhetjük a kivittelt ebbe a régióba – s ezt az elmúlt év magyar exportja is alátámasztja. Ehhez az Export Hitelgarancia Rt. és az Exim Bank garanciális lehetőségei állnak rendelkezésre.

– *Államtitkár úr! Ön a közelmúltban az Egyesült Arab Emírátságokban és Kuvaitban tárgyalt a köztársasági elnök által vezetett delegáció tagjaként. Milyen eredményekkel zárultak a tárgyalások ezen – közmondásosan gazdag – országok vezetőivel? Érdeklődnek-e Magyarország iránt?*

– A lehetőségekhez képest alacsony szintű kapcsolataink voltak ezekkel a kicsi, ámde roppant sikeres országokkal. Az Emírátságokban eddig is működött kereskedelmi képviselőtünk, de nem fejtett ki intenzív tevékenységet.

Az emír képviselőit tájékoztattuk a magyar privatizáció helyzetéről. Kiderült, hogy elsősorban az olajipar és az energiaszektor magánosítása érdeklíti őket, valamint az élelmiszeripar privatizációja – ám ez utóbbi már majdnem befejezett ügy Magyarországon. Szeretnének élő állatot, zöltséget, gyümölcsöt importálni tőlünk. Érdekes egyébként, hogy milyen komoly mezőgazdasági tevékenységbe kezdtek – persze a természeti adottságok miatt halatlan költségekkel. Olyan magyar szakemberek iránt érdeklődnek, akik értenek az erdőtelepítéshez – homokos terepen.

A magyar-kuvaiti kapcsolatok is erősen visszaestek a hetvenes évekhez képest. Pedig tejtermékekből, zöltségekből akár meg lehetne háromszorozni a kivittelt.

Összességében komoly érdeklődést tapasztaltunk és megállapodásaink értelmében két hónap áll rendelkezésünkre, hogy a konkrét projekteket kidolgozzuk.

– A kormányzópártok együttműködése eddig sok feszültséggel járt együtt. A földművelésügy azonban mintha kivétel lett volna a koalíciós csetepaték alól. Úgy tudom, Önnek kiváló a kapcsolata Lakos László miniszterrel. Minek köszönhető ez?

– Ez elsősorban személyes okokkal magyarázható, hiszen évek óta igen eredményesen tudunk együttműködni – már ellenzékben is. Azonban az sem mellékes, hogy mindketten ragaszkodunk a kormányprogram következetes végrehajtásához, amely egy nagyon

kemény tárgyalás-sorozat kompromisszumos terméke.

– A választásokig mi az a minimális eredmény, amit fel kell mutatnia a Földművelésügyi Minisztériumnak?

– Nem irreális cél: szeretném, ha az árulap-mennyiségünk a ciklus végére elérné az 1990-es szintet (természetesen export-színvonalon).

Fontos lenne, hogy a szabályozórendszerünk végre – törvényi szinten, egységesen – megjelenjen. Ebbe beletartozik az új szövetkezeti törvény, az agrár-orientációs törvény, az új földtörvény és a támogatási rendszer is.

Ezek létrejötte keretét biztosítana a magyar mezőgazdaság kiszámítható, hosszú távú tervezéséhez.

Nagy eredmény lenne, ha kialakulna egy állami feladatmegosztás a Termékintézetek, az Agrárkamara és a mi dekoncentrált szervezeteink között.

1998-ig szóló programunk másik kulcseleme, hogy a tulajdonviszonyokat végre sikerüljön rendeznünk és a hatalmas anyagi költséggel (negyvenhat milliárd forinttal) járó nemzeti kataszteri programon dolgozzunk – amelyet 2000-ig kell befejezni.

Névai Gábor

„A KÖZELEDÉS ISKOLÁJA”

1021 Pálos u. 2. (Rege Hotel)
Telefon/fax: 176-7538
Telefon: 176-7311/281, 285

PUBLIC RELATIONS

avagy hogyan szerezzük és tartjuk meg partnereink bizalmát?

SKULL „A Közeledés iskolája” szervezett tanfolyam keretén belül ismét meghirdeti Public Relations tanfolyamait.

A Public Relations képzés főbb témakörei:

- A PR alapjai – A PR, mint szakma
- Belső PR (szervezetben belüli kommunikáció)
- Külső PR (pénzügyi kapcsolatok, szakmai ágazati kapcsolatok, kormányzati kapcsolatok, médiakapcsolatok)
- Non-profit PR – PR tervezés – Szponzorálás – Cégarculat, image – Sajtótájékoztató – Moderátori szerep – Nyomdatechnika – Videotechnika – A kommunikáció elmélete – Kommunikációs tréning

Tanfolyamainkat a Magyar Public Relations Szövetség (MPRSZ) szakmai támogatásával szervezzük, az oktatás a Nemzetközi PR Szövetség (IPRA) által is elfogadott tematika alapján történik.

A képzés két szinten: közép- és felsőfokon indul 1995. októberében.

A tanfolyamot követően további szakmai konzultálást biztosítunk a SKULL-PR Klub keretében.

Érdeklődők számára bemutató előadást tartunk 1995. szeptember közepén.

Részletesebb felvilágosítással készséggel állunk rendelkezésére (tanfolyamainkról kérésére referenciával szolgálunk)